

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 18-10-2016
Enhed: Primær Sundhed, Ældrepolitik og Jura
Sagsbeh.: DEPPKH
Sagsnr.: 1608922
Dok. nr.: 187518

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 20. september 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 980 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 980:

”Vil ministeren oplyse, hvordan tandlægeskræk og forebyggelse heraf indgår i tandlægestudiet?”

Svar:

Til brug for min besvarelse af spørgsmålet har ministeriet anmodet om bidrag fra Sundhedsstyrelsen, hvortil jeg kan henholde mig:

”Sundhedsstyrelsen har indhentet oplysning om uddannelse i håndtering af tandlægeskræk (odontofobi) ved henholdsvis Odontologisk Institut (OI) ved Københavns og Aarhus Universitet.

IO ved Københavns Universitet oplyser blandt andet:

I tandlægestudiet ved Københavns Universitet, indgår undervisning i forebyggelse og behandling af tandlægeangst/skræk løbende gennem hele uddannelsen. De studerende introduceres i begrebet allerede på 1. år, og undervisningen varetages af en forsker (uddannet både tandlæge samt psykolog) i begrebet odontofobi.

Den mest omfattende undervisning i tandlægeangst finder sted på 4. år i studiet og indeholder ud over teoretisk undervisning ved forelæsninger, følgende kompetencer:

- Optage relevant anamnese herunder en psykologisk og social anamnese og medinddrage denne, når der planlægges behandling.
- Redegøre for, planlægge og gennemføre tandbehandling på børn med varierende acceptgrader (3, 2 og 1).
- Forklare og anvende de metoder, der kan anvendes til vurdering af børns reaktioner på tandbehandling.
- Udvide faglig og etisk ansvarlighed overfor barn, behandling, behandlingsteam og ledsager.
- Diskutere klinisk forholdsregler samt kognitiv og adfærdsterapeutiske metoder til forebyggelse og behandling af frygt og angstfulde reaktioner hos børn.

Herudover behandler de studerende børnepatienter med forskellige grader af acceptniveauer, herunder flygtningebørn. I undervisningen fokuseres på barnets accept, og hvorledes man opnår dette, samtidig med at behandlingen gennemføres.

I det sidste år af studiet undervises i ”smertepatienten”, herunder den angstfulde voksenpatient. Her fokuseres der på at træne og bearbejde kompetencer i verbal og nonverbal kommunikation. Det forventes, at den studerende bliver i stand til at kunne skelne mellem et akut og kronisk smertebillede og tolke forskellige smerteoplevelser samt kunne identificere angstfulde versus smertefulde patientreaktioner.

Den studerende skal kunne kommunikere relevant med patienten og kunne yde hensigtsmæssig smertelindrende behandling, herunder håndtere tandlægeangst. Som led i denne undervisning indgår et øvelseselement, hvor skuespillere agerer patienter med forskellige typer af angst.

IO ved Århus Universitet oplyser følgende:

1) Kliniske undervisning

På tandlægeskolen i Aarhus imødekommes og hjælpes patienter med angst for tandbehandling, og instituttet har en forsker med særlige kompetencer i angst og smertebehandling tilknyttet dele af den kliniske undervisning.

2) Teoretisk undervisning

3. år, 5. semester: 9 timers psykologi indeholdende:

- Optimal kommunikation mellem patient og tandlæge bliver præsenteret som koncept, herunder forståelse af aktiv lytning, spejling, nonverbale tegn, to-vejs-kommunikation og verbale kontrakter.
- Det er relevant for en mere præcis forståelse af patienters adfærd, compliance, samarbejde mellem patient og tandlæge, patientens behov og tandlægens behov, etablering af tillid og tryghed hos patienten samt afhjælp til smerte og angstopfattelser.
- Optimal kommunikation forbedrer også samarbejde i det odontologiske team, studenterne, de kliniske lærer og personalet imellem.

3. år, 6. semester: 9. timers psykologi indeholdende:

- Relevante principper i konfliktoptrapning præsenteres med beskrivelser fra lav intensitet uoverensstemmelser til åben fjendtlighed.
- Konflikthåndteringsprincipperne er baseret på dialog om ønsker og behov mellem parterne.
- Rolleopdeling og forventninger af individer i gruppedynamik, der er relevante for behandlingsgrupper bliver præsenteret.
- Negative stresssymptomer og deres intensitetsgrad forklares og måles vha. en standardskala og derudover præsenteres stresshåndtering for både patienter og tandlægen.
- En differentiell diagnostik af psykiske sygdomme iflg. faget psykiatri og relevansen til tandlægelig behandling, f.eks. angst, beskrives.
- Endelig, udbredelse og karakteristika af forskellige intensiteter af angst for tandbehandling præsenteres, samt hvordan angsten forebygges og behandles i stolen inkl. terapeutisk samtale, afspændning og desensibiliseringstræning.

På de to semestre gennemføres gruppeundervisning, hvor patientsamtaler og cases gennemgås med henblik på at styrke de tandlægestuderendes viden og håndtering af psykologiske problemstillinger, som man bliver udsat for som tandlæge, herunder tandlægeskræk.”

Med venlig hilsen